

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk
Postbus 619 3300 AP Dordrecht

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders
van de deelnemende gemeenten

Telefoon: 078-770 8910

E-mail: bestuurgrosociaal@drechtsteden.nl

Bijlage(n): 1

Behandeld door: G. Laarman

Onderwerp: Startnotitie beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028

Datum: 25 april 2024

Ons kenmerk: XXX

Uw kenmerk: geen

Geacht college,

Bijgaand ontvangt u de Startnotitie Beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028 waarmee u wordt geïnformeerd over de uitvoering en het beleid van schuldhulpverlening in de Drechtsteden en het proces van het nieuwe beleidsplan. Wij willen u vragen deze informerende startnotitie te gebruiken als basis voor het inhoudelijke, besluitvormende gesprek met uw gemeenteraad later in het proces.

Toelichting

Conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) moet er een beleidsplan worden opgesteld voor een periode van maximaal vier jaar. Het plan moet de hoofdzaken bevatten van het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening (curatie/nazorg) en het voorkomen dat inwoners schulden aangaan die ze niet kunnen betalen (preventie en vroegsignalering). De gemeenteraad heeft tot taak het plan vast te stellen en het college is verantwoordelijk voor de uitvoering en kan hier beleidsregels voor opstellen.

Bij de uitvoering en het beleid van schuldhulpverlening is sprake van een combinatie van mandaat en delegatie. Zo zijn de taken preventie, vroegsignalering en nazorg gemandateerd, en is het onderdeel curatie gedelegeerd aan de GR Sociaal. Dit betekent dat de uitvoering onder de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal valt. Dit geldt ook voor het vaststellen van de beleidsregels, aangezien deze toezien op de toegang en beëindiging van de curatieve schuldhulpverlening.¹

Drechtstedelijke schuldhulpverlening

Er is in de Drechtsteden gekozen voor een gezamenlijke uitvoering van gemeenten en GR Sociaal op het gebied van preventie, vroegsignalering en nazorg. Voor wat betreft curatieve schuldhulpverlening ligt de uitvoering bij de GR Sociaal. Bij deze constructie is er een sterke verbinding tussen de regionale visie, beleid en uitvoering en de lokale visies, plannen en programma's op het gebied van armoede en

¹ Artikel 5 lid 1 van de Gemeenschappelijk Regeling Sociaal.

schulden. Dit geldt met name voor de onderdelen preventie, vroegsignalering en nazorg, waarbij er sprake is van een taakverdeling en nauwe samenwerking met de lokale gemeenten en de onder hun verantwoordelijkheid vallende sociaal wijkteams, vrijwilligersorganisaties, welzijnsstichtingen etc. Denk hierbij aan de vroegsignalering waaraan de GR Sociaal en de gemeenten ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid uitvoering geven, maar wel in verbinding met elkaar staan. Tijdens het curatieve schuldhulpverleningstraject wordt er ook samengewerkt tussen genoemde partijen op het gebied van integrale ondersteuning. Zo vinden er samenwerkingsoverleggen plaats en zijn de schuldhulpverleners met regelmaat aanwezig in de gemeente bij o.a. de wijkteams. Schulden staan namelijk zelden tot nooit op zichzelf en maken vaak deel uit van een bredere problematiek. Er moet niet alleen aandacht zijn voor het oplossen of beheersbaar maken van de financiële of schuldenproblematiek, maar ook voor de omstandigheden die daarmee verband houden zoals psychosociale problemen, gezondheid, gezinssituatie of problemen rondom de woonsituatie etc.

De intensievere samenwerking en verbinding op bovenstaande onderdelen werpt zijn vruchten af. Zo is het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening toegenomen de afgelopen jaren. Tegelijkertijd is ook de gemiddelde schuld in de Drechtsteden gedaald, zelfs tot onder het landelijk gemiddelde.

Curatieve schuldhulpverlening

De curatieve uitvoering van schuldhulpverlening vindt plaats conform de landelijke richtlijnen van de NVVK (de branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering). Dit betreffen landelijke regels en uitvoeringskaders op basis waarvan de gemeenten in Nederland de curatieve schuldhulpverleningstrajecten uitvoeren, zoals de schuldregeling, budgetbeheer, stabilisatie of de doorgeleiding richting het wettelijke traject (Wsnp). Voor de trajecten geldt dat deze specifiek zijn vormgegeven aan de hand van termijnen, afspraken met schuldeisers, convenanten, verbinding met andere wetgeving etc. Ter illustratie, hieronder vallen onder andere de aflosperiode van 18 maanden in een schuldregeling, de inzet van dwangmiddelen in een schuldregeling uit de Faillissementswet en de berekening van de afloscapaciteit conform het Vrij te laten bedrag (VTLB). Bovendien betekent het lidmaatschap van de NVVK een kwaliteitskeurmerk door de uitgebreide audits die worden uitgevoerd. Er kan dan ook gesteld worden dat de GR Sociaal kwalitatief hoogwaardige schuldhulpverlening biedt.

Landelijke ontwikkeling basisdienstverlening schuldhulpverlening

Het kabinet, VNG, NVVK en Divosa hebben gezamenlijk het plan 'Basisdienstverlening schuldhulpverlening' ontwikkeld waarvan recent de bestuurlijke afspraken door eerdergenoemde partijen zijn ondertekend. Deze bestuurlijke afspraken zijn onderdeel van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden van het kabinet. Een van de drie hoofddoelstellingen van de aanpak is de halvering van het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030.

Het plan 'basisdienstverlening schuldhulpverlening' leidt tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente bestaat uit minimaal dezelfde elementen. Het plan is een reactie op constatering, zoals die van de Nationale Ombudsman, dat de toegankelijkheid van schuldhulpverlening sterk kan verschillen per gemeente. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is namelijk een kaderwet, waarin gemeenten eigen beleidsvrijheid hebben en binnen die kaders een eigen aanpak kunnen formuleren. Dit is bijvoorbeeld met name zichtbaar bij onderdelen als vroegsignalering, preventie en nazorg. Sommige gemeenten kennen een heel uitgebreid preventieaanbod variërend van voorlichting op scholen aan studenten of kinderen tot gerichte benaderingen van bepaalde doelgroepen of zetten heel actief in op vroegsignalering waarbij andere dit beperkter uitvoeren. Voor wat betreft de curatieve schuldhulpverlening geldt dit in mindere mate gezien bovenstaande landelijke richtlijnen en regels qua vormgeving en inhoud van de trajecten. Door de bestuurlijke afspraken van de basisdienstverlening wordt met name het curatieve deel nog extra bestendigd. Een andere ontwikkeling die hierbij van invloed wordt is de Wet Schuldbemiddeling, die momenteel in de maak is en o.a. toeziet op het vaststellen van reactietermijnen voor schuldeisers.

De introductie van een 'basisdienstverlening' trekt de dienstverlening op het gebied van schulden gelijk. De basisdienstverlening kent een twintigtal elementen waaronder een hulpaanbod dat toegespitst is op verschillende doelgroepen, het standaard aanbieden van een saneringskrediet met een aflostermijn van 18 maanden en het bieden van begeleiding en nazorg.

Het doel is dat alle schuldhulpverleningsorganisaties en gemeenten de basisdienstverlening invoeren. Veel elementen zijn in allerlei gemeenten al in praktijk, hetgeen ook geldt voor de GR Sociaal. Daarbij geldt dat op sommige onderdelen zelfs vooruitgelopen wordt, zoals bij het bieden van nazorg, het starten van begeleiding vanaf het eerste gesprek, het convenant Lokale Overheid en de inzet op saneringskredieten met een aflostermijn van 18 maanden. Sommige elementen uit het plan moeten nog ontwikkeld of onderzocht worden qua effectiviteit. Het kabinet en de partijen hebben aangegeven voor de zomer een actieplan te zullen presenteren.

Tot slot willen wij u meegeven en vragen om de in deze brief geschetste kaders, taakverdeling, overwegingen en ontwikkelingen mee te nemen in het gesprek met uw gemeenteraad om hen zodoende te voorzien van een helder beeld voor wat betreft hun rol, bevoegdheden en keuzemogelijkheden. Uiteraard doen wij ook de uitnodiging om ambtelijk de GR Sociaal uit te nodigen bij deze gesprekken, zodat we in gezamenlijkheid het gesprek kunnen voeren.

Hoogachtend,
het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal,

drs. D.J. van Maanen

drs. P.J. Heijkoop

secretaris

voorzitter

Bijlagen:

- Startnotitie beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028
- Factsheet schuldhulpverlening Drechtsteden